

معرفی کتاب

دکتر فریدون سیامک نژاد

نام کتاب:

گاهشمار طب قلب

مؤلف:

اچ.اس.جی.لی

مترجم:

دکتر محمود هورمند

ناشر:

نشر خلوص

نوبت چاپ:

اول ۱۳۹۰

تیراژ:

۵۰۰۰ نسخه

قیمت:

رایگان

مولکولی دخیل در بسیاری از بیماری‌های ژنتیک از جمله فیبروز کیستیک یا هیپراوکسالوری و نیز شناخت عملکرد دستگاه ایمنی کمک شایانی کرد. در این رابطه بد نیست به دیدگاه مترجم درباره کتاب که در مقدمه خود به آن نگاشته است، نظری بیفکنیم:

می‌گویند دو چیز از آدمی به یادگار می‌ماند یکی نام نیک و آن دگر کار نیک.

این کتاب به نام‌ها و کارها می‌پردازد، به ثبت لحظاتی اثرگذار در رودخانه گذران تاریخ که ورای زمان و مکان چونان عکسی در قاب، آن‌ها را به خاطراتی جاودان در اذهان بدل می‌سازد. از این روست که این کتاب نه بسان فیلم یا داستان بلکه همچون مجموعه‌ای از عکس‌های ماندگار و به روایت نویسنده، گاهشمار تلاش جانانه انسان است برای دست یافتن به زندگی بهتر، برای غلبه بر رنج و مرگ، برای رسیدن به ابدیت.

شاید در هیاهوی روزمرگی و فرورفتن در کالبد ماده و غفلت از معنی، خواندن این گاهشمار تلنگری باشد نه بر چرایی زیستن‌مان بلکه بر چگونگی بودن‌مان در این عمر کوتاه، باشد که در گذر زمان، قدر آنانی را بدانیم که بریده از آز نام و نان، بقراطوار عاشق انسان و التیام‌بخش آلام دردمندان‌اند.

در این‌جا یادآوری دو نکته را لازم می‌دانم اول این‌که علی‌رغم تلاش فراوان در ترجمه متن، به‌ویژه برگردان نام‌ها به فارسی، ایرادات و لغزش‌هایی به چشم خواهد خورد، از این‌رو، تذکر این اشتباهات مایع امتنان بسیار مترجم خواهد بود. دیگر آن‌که در این حدود ۱۲ سالی که از هزاره دوم

کتاب گاهشمار طب قلب که توسط همکارمان جناب آقای دکتر محمود هورمند ترجمه شده، در واقع معرفی افرادی است که در زمینه قلب و مسایل مرتبط با آن کتابی نوشته و یا مقاله‌ای نگاشته‌اند. این کتاب از دو بخش عهد باستان و هزاره دوم تشکیل شده است.

بخش مربوط به عهد باستان، از ۶۰۰ سال قبل از میلاد و رساله‌ای در باب نبض که یکی از نخستین رساله‌ها در این باب است و توسط شخصی به نام «پین چائو» از اهالی چین نگاشته شده شروع شده و به سال ۹۸۰ میلادی و دانشمند ایرانی «ابن‌سینا» خاتمه می‌یابد. در بخش مربوط به ابن‌سینا چنین می‌خوانیم:

پزشک، فیلسوف و دانشمند مشهور ایرانی که کتاب «شفا» را نوشت و رساله‌ای در طب با عنوان «قانون در طب» را در ۵ مجلد نگاشت که کتاب اخیر در زمره مشهورترین کتب تاریخ طب قرار دارد.

بخش مربوط به هزاره دوم نیز از سال ۱۲۱۰ میلادی و معرفی ویلیام اهل سالیستو که کشیش پزشک و جراح ایتالیایی است و کتاب جراحی را نگاشت، شروع شده و پس از اشاره به پروفیسور کریستیان بارنارد، جراح اهل آفریقای جنوبی که اولین پیوند موفق قلب در انسان را در کیپ‌تاون انجام داد (۱۹۶۷)، با نوشته‌ای کوتاه در مورد «گوتترنامه بلابل» از دانشگاه راکیفیلر در نیویورک خاتمه می‌یابد. این شخص به خاطر کشف این موضوع که پروتئین‌ها، تحت کنترل سیگنال‌های نهفته در ذاتشان در سلول جابجا و مستقر می‌شوند جایزه نوبل در فیزیولوژی یا پزشکی را در سال ۱۹۹۹ برد. این کشف به درک ما از مکانیسم

میلادی گذشته، چند تن از افرادی که نامشان در این کتاب آمده رخ در نقاب خاک برکشیده‌اند و چون اسلاف خود، نامشان و صدالبته کارشان را در یاد آیندگان ماندگار کردند، نام‌هایی چون روزالین یالو (در گذشته به سال ۲۰۱۱)، سرجمز بلک (در گذشته به سال ۲۰۱۰)، ویلیام گانز (در گذشته به سال ۲۰۰۹)، رابرت فورشگات (در گذشته به سال ۲۰۰۹)، مایکل دوبیکی (در گذشته به سال ۲۰۰۸)، ویلیام اف گانونگ (در گذشته به سال ۲۰۰۷)، کریستین بارنارد (در گذشته به سال ۲۰۰۶)، جرمی سوان (در گذشته به سال ۲۰۰۵)، جولوس آکسلرود (در گذشته به سال ۲۰۰۴) و سر جوفری هانسفیلد (در گذشته به سال ۲۰۰۴)؛ روانشان شاد.

در آخر از دوست و همکار گرامی، جناب آقای دکتر اکبر عبداللهی اصل، مدیرعامل محترم شرکت داروسازی دکتر عبیدی، از بابت تقبل چاپ این کتاب سپاس‌گزاری نموده و ضمن توفیق روزافزون به روان پاک دکتر عبیدی درود می‌فرستم.

در ادامه مطلب نیز بهتر است دیدگاه‌های نویسنده کتاب را که در مقدمه خویش به آن اشاره کرده است را نیز با هم مرور نماییم:

درک جدید ما از قلب بر پایه دستاوردها و مشارکت بسیاری از پزشکان و دانشمندان در طی سالیان متمادی استوار است. برای پی‌بردن به ارزش درخشانی که بدان دست‌یافته‌ایم دانستن درباره زمینه و تاریخچه موضوع بسیار راهگشا خواهد بود. زیرا چنین پیشرفتی در طی چند قرن به‌دست آمده و برپایه اصول علمی بنیادین بوده که شناخت ما کامل‌تر و شفاف‌تر شده است.

این کتاب به ثبت بعضی از نقاط عطف کلیدی

در پیشرفت طب نوین قلب می‌پردازد که در طی هزاره گذشته رخ داده است. گرچه بعضی از این تلاش‌های برجسته در قرون اولیه انجام گرفته اما در واقع، فقط در سال‌های آخر هزاره گذشته بوده که پیشرفت‌های چشمگیر و متعددی در شناخت و شیوه کار درمان به وجود آمده است. طبیعتاً چنین پیشرفت‌هایی ارتباطی تنگاتنگ با پیشرفت در سایر حوزه‌های پزشکی داشته و این حقیقت در جای جای این کتاب متجلی است.

رخداد‌های برجسته ذکر شده در این کتاب حقیقتاً مهم‌اند، اما این کتاب همه وقایع مهم را دربر نمی‌گیرد. از این رو خواننده می‌تواند نظرات شخصی خود را درباره سایر رخداد‌های پراهمیت عنوان کند و نویسنده به چنین پیشنهادهایی برای ثبت در چاپ‌های بعدی ارجح می‌گذارد.

امید است که نقاط عطف شرح داده شده بتواند مرجعی جالب توجه و یادآور برای علاقه‌مندان به طب قلب باشد که مایل به دانستن بیشتر درباره زمینه و روند پیشرفت در این حوزه‌اند.

در آغاز هزاره جدید به نظر به جا می‌رسد که با نگاهی به گذشته، پیشرفت‌های شگرفی که در طی این مدت انجام گرفته است را ثبت کنیم.

از این مطالب که بگذریم، کتاب گاهشمار طب قلب و نحوه انتشار آن شکلی نو از چاپ کتاب در این زمینه است. ضمن تشکر از آقای دکتر محمود هورمند برای ارسال این کتاب به رازی، مطالعه آن را به علاقه‌مندان توصیه می‌کنیم. ضمناً این کتاب به‌عنوان بخشی از فعالیت علمی شرکت داروسازی دکتر عبیدی به رایگان در اختیار جامعه پزشکی قرار می‌گیرد.